

Ügyiratszám: NAIH-971-2/2014/V
Hív. szám: 52.587/2014

Dr. Keller Éva igazgató részére
Semmelweis Egyetem Igazságügyi és Biztosítás-orvostani Intézet

Budapest

Pf. 9/41
1450

Tisztelt Igazgató Asszony!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) írt levelében állásfoglalást kért a Semmelweis Egyetem Igazságügyi és Biztosítás-orvostani Intézetnél tárolt 1944-es halotti főkönyvben szereplő Ságvári Endrére vonatkozó személyes és a halálának okára vonatkozó különleges egészségügyi adatainak kutathatóságáról.

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: EÜak) 21. § (1)-(3) bekezdései értelmében:

(1) Tudományos kutatás céljából az intézményvezető vagy az adatvédelmi felelős engedélyével a tárolt adatokba be lehet tekinteni, azonban tudományos közleményben nem szerepelhetnek egészségügyi és személyazonosító adatok oly módon, hogy az érintett személyazonossága megállapítható legyen. Tudományos kutatás során a tárolt adatokról nem készíthető személyazonosító adatokat is tartalmazó másolat.

(2) Az (1) bekezdés alapján a tárolt adatokba betekintett személyekről, a betekintés céljáról és időpontjáról nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás kötelező megőrzési ideje 10 év.

(3) A kutatási kérelem megtagadását az intézményvezető vagy az adatvédelmi felelős köteles írásban megindokolni. A kérelem megtagadása esetén a kérelmező bírósághoz fordulhat. A per megindítására és az eljárás lefolytatására az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvénynek a közérdekű adat megismerése iránti igény elutasítása esetén megindítható perre vonatkozó szabályai az irányadók.

Az EÜak. 30. § (3) és (6) bekezdése szerint: amennyiben az egészségügyi dokumentációnak tudományos jelentősége van, a kötelező nyilvántartási időt követően át kell adni a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár részére.

(6) A meg nem semmisített, illetve a (2) bekezdés szerinti [helyesen a (3) bekezdés] levéltárnak átadott egészségügyi dokumentációra e törvény előírásai értelemszerűen vonatkoznak.

A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Ltv.) 12. § (7) bekezdése alapján: a közfeladatot ellátó szerv azoknak a nem selejtezhető iratoknak a használatát, amelyek a 22. § (1) bekezdésében meghatározott kutatási korlátozási idő (jelen esetben 15 év) eltelte után is az őrzetében vannak, a közlevéltárban lévő anyagra vonatkozó szabályok szerint köteles biztosítani.

Az Ltv. 24. § (1) bekezdése szerint: ha törvény másként nem rendelkezik, a személyes adatot tartalmazó levéltári anyag az érintett halálának évét követő harminc év után válik bárki számára kutathatóvá [...].

Álláspontom szerint az Eüak. 21. §-nak rendelkezései nem korlátozzák a tudományos kutatás céljából történő betekintést, a törvény személyes adatokat is tartalmazó másolatkészítést tiltja a „tudományos kutatás” során. (21. § (1) bekezdés) Emellett megjegyzendő, hogy az Ltv. idézett rendelkezései alapján a levelében említett levéltári anyag szabadon, bárki által (vagyis nem csak tudományos módszerekkel és célból) kutatható, vagyis ezen adatok kutatásához nem kell tudományos kutatói minősítés, és az végső soron nem is minősül az Ltv. szabályai (24. § (2)-(6) bekezdései) értelmében tudományos kutatásnak.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 12. §-ának rendelkezései szerint:

(1) Tudományos kutatás céljára felvett személyes adat csak tudományos kutatás céljára használható fel.

(2) A személyes adat érintettel való kapcsolatának megállapítását – mihelyt a kutatási cél megengedi – véglegesen lehetetlenné kell tenni. Ennek megtörténtéig is külön kell tárolni azokat az adatokat, amelyek meghatározott vagy meghatározható természetes személy azonosítására alkalmasak. Ezek az adatok egyéb adatokkal csak akkor kapcsolhatók össze, ha az a kutatás céljára szükséges.

(3) A tudományos kutatást végző szerv vagy személy személyes adatot csak akkor hozhat nyilvánosságra, ha

a) az érintett ahhoz hozzájárult, vagy

b) az a történelmi eseményekről folytatott kutatások eredményeinek bemutatásához szükséges.

A vizsgálat során megállapítottam, hogy a levelében felsorolt személyes adatokat Svéd László: Ságvári Endre mártírújának körülményei dokumentumok tükrében című tanulmányában (megjelent: Múltunk, politikatörténelmi folyóirat, 2008. 1. szám, Magyar ellenállók, 93. oldal), amely a <http://epa.oszk.hu/00900/00995/00013/pdf/svedl.pdf> internet oldalon is olvasható, már nyilvánosságra hozta:

„A tűzharc sebesültjeit a Szent János Kórházba szállították, Ságvári tetemét a bonctani intézetbe vitték. Vizsgálatának eredménye szerint: „A kór neve: halál; Rövid vázlata: elvérzés, tüdőlövés; Halál oka: (:gyilk.)” – azaz gyilkosság; „A halál neve: folyó hó 27-én d. u. 7 óra 30 perckor Budakeszi út 5. sz. alatt rendőri fegyverhasználat folytán agyonlőtték, mellővött”. [Forrás: Semmelweis Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézet Archívuma, 1944. évi főkönyv.]”

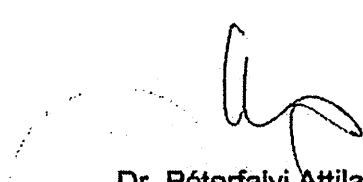
Mindezekre tekintettel álláspontom az, hogy a levelében felsorolt levéltári adatok bárki által szabadon kutathatóak, és jelen esetben – tekintettel a bejegyzés történelmi és jogtörténelmi jelentőségére, és az adatok korábbi nyilvánosságra hozatalára – azokról másolat is készíthető az érintett kutató költségére. A Hatóság véleménye szerint a tudományos kutatói jogállását az Ltv. alapján a betekintést igénylőnek – jelen esetben – nem kell igazolnia.

A személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű, vagy közérdekből nyilvános adatok megismerését érintő ügyben a jövőben is forduljon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz bizalommal.

Budapest, 2014. május 20.

2014 MÁJ 20
Péterfalvi Attila

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár